

Остапенко Я.О.

Національний університет державної податкової служби України.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Промислове виробництво - одна з найголовніших ланок національної економіки, яка має забезпечувати життєві інтереси та культурний рівень життя народу. Воно потребує постійної уваги до себе з боку Уряду в справі його адаптації до нових реалій, що склалися в економічних, політичних і міжнародних відносинах після проголошення незалежності України.

Незважаючи на тривалий економічний спад, в тенденціях промислового виробництва поступово нагромаджується позитивний потенціал.

У загальному обсязі промислового виробництва країни харчова промисловість становить майже 18 % і посідає друге місце після чорної металургії.

До складу харчової промисловості входять підприємства по переробці сільськогосподарської сировини і випуску харчових продуктів.

Облік витрат на виробництво значно залежить від виробничої та організаційної структури підприємства.

Особливості виробництва продукції харчової промисловості обумовлюються технологічними особливостями підприємств, які залежать від специфіки сировини, що обробляється та готової продукції.

Технологічні процеси харчової галузі включають:

1. Фізико - хімічні виробництва (виробництво цукру, кондитерських виробів, крохмалю, олії).
2. Механіко - теплофізичні виробництва (борошно - круп'яне, макаронне, консервне та інші виробництва, в основі яких лежать механічні та теплофізичні процеси).
3. Хімічні виробництва (виробництво білої патоки і харчової глюкози, жирових продуктів, гідрогенізація етилового спирту, гідратація етилену).

4. Бродильні виробництва (виробництво хліба і хлібопекарських дріжджів, пива, виноградного вина, спирту, слабоалкогольних напоїв).

Для харчової промисловості характерна неритмічність виробництва, так як техніко - економічні показники діяльності підприємств знаходяться в прямій залежності від розвитку тваринництва та рослинництва, що ускладнює планування виробництва, обліку та визначення витрат.

До галузевих особливостей можна віднести широкий та нестійкий асортимент продукції, який постійно залежить від попиту на продукцію, від структури та раціонального використання сировини.

Особливістю підприємств харчової галузі є висока матеріаломісткість продукції (витрати на сировину і матеріали складають 80% собівартості продукції).

Підприємства харчової промисловості обтяжені пасивною частиною основних фондів (наявність потужних холодильників, складів, цехів допоміжного виробництва: котельні, компресорний цех, перед очисні споруди тощо), що призводить до великої енерго - та фондомісткості.

Важливою особливістю виробництва харчової продукції є комплексний характер сировини, з якої можна виготовляти декілька видів як основної, так і побічної продукції і одночасно отримувати придатні для використання відходи, що значно впливає на облік витрат, так як виникає проблема прямого віднесення матеріальних витрат на собівартість продукції.

Отже, всі вищенаведені особливості харчової промисловості повинні братися до уваги під час обліку витрат, адже саме від ступеня їх використання залежить якість та достовірність сформованої в бухгалтерії інформації щодо собівартості продукції.

Для досягнення ефективного обліку витрат на виробництво продукції підприємств харчової промисловості, необхідно: організувати чітке документування та повне відображення витрат в момент їх виникнення;

здійснювати групування витрат за місцем їх виникнення та об'єктами обліку; дотримуватись відповідності об'єктів обліку витрат на виробництво об'єктам калькулювання собівартості продукції; розширити склад витрат, що відносяться на об'єкти обліку за прямим призначенням, локалізувати витрати, пов'язані з виробництвом даної продукції; розподілити витрати за діючими нормами та визначити відхилення від норм; визначати вплив зміни норм на витрати виробництва; постійно здійснювати оперативний контроль за використанням матеріальних, трудових і грошових ресурсів у виробництві; дотримуватись зв'язку і відповідності обліку витрат з планом рахунків; постійно впроваджувати у виробництво досягнення науково - технічного процесу та удосконалювати під їх впливом облік витрат на виробництво.

Література:

1. Ільченко Л.Б. Організаційно - технологічні особливості виробництва і облік витрат на підприємствах харчової промисловості України.// Економіка і управління , №4(22). - Київ. - 2003. - С.38 - 44.
2. Лиськов В. Харчова промисловість: стан і проблеми // Харчова і переробна промисловістю - 1999. - №5 - 6.
3. Сопко В.В. Издержки производства и себестоимость продукции в пищевой промышленности. - К.: Урожай, 1976. - 189 с.
4. Технологічні процеси галузей промисловості. За ред. Д.М.Колотила, А.Т.Соколовського. - КНЕУ. - 2000. - 378 с.